

అకల్ /akal/ *n.* బుద్ధి; mind; (మైండ్); बुद्धि; अकल; ज्ञान; विवेक. తోనఁ రాన్ అకల్ ఛఁ నీకు చాలా బుద్ధి ఉంది.
అగ్గిర్ ఘరేవాళో /agdir gharēvālō/ మునుపటి మొగడు; ex-husband; (ఎక్స్-హస్బండ్). అగ్గిర్ ఘరేవాళో అయో ఛఁ మునుపటి మొగడు వచ్చాడు.

అగ్గిర్ టాండ్రీ /agdir tāṇḍrī/ మునుపటి పెండ్లం; ex-wife; (ఎక్స్-వైఫ్). అగ్గిర్ టాండ్రీ థాన్ గిఁ మునుపటి పెండ్లం పారిపోయింది.

అగ్గిర్ టాండేర్ /agdir tāṇḍēr/ మొదటి మొగడు; first husband; (ఫస్ట్ హస్బండ్). ఊఁ అబ్బ ఛఁజే టాండేరేతి అగ్గిర్ టాండేర్. అతడు ఇప్పుడున్న మొగని కన్న ముందున్న మొగడు.

అగ్గిరో /agdirō/ *n.* మొదటిది; first one; (ఫస్ట్ వన్). అగ్గిరో బేట రాన్ ఆచ్చ. మొదటి అబ్బాయి చాలా మంచోడు.

అచానక్ /acānak/ • *adv.* అకస్మాత్తుగా; accidentally; (అక్సిడెంటల్); अकस्मात्; सहसा. నఁమాలంపజా అచానక్ పడేర్. తెలియకుండా అకస్మాత్తుగా పడటం.
 • *adj.* ఆకస్మిక; accidental; (ఎక్సిడెంటల్). అచానక్ మఁ ఆంకిఫరన్ హేటంపడ గో. ఆకస్మికంగా కళ్ళు తిరిగి నేను కిందపడ్డాను.

అచార్ /acār/ *n.* పచ్చడి; chutney; (చట్నీ); चटनी. ఆంబార్ అచార్ ఘూల్. మామిడికాయ పచ్చడి వేయండి.

అజ్జి /ajji/ ఇంకా; more; (మొర్); और भी. వూ అజ్జి పీసా దీనో. అతను అదనంగా మళ్ళిడబ్బులిచ్చాడు.

అజ్జిత్రా /ajjitrā/ *adv.* మరిన్ని; more; (మొర్). అజ్జిత్రా ర్భుల్లా. మరిన్ని తీసుకొని రా.

అజ్జికర్ /ajjikar/ ఇంకా చేయి; still do it; (స్టిల్ డు ఇట్).

అజ్మో /ajmō/ వాము; seed of Bishop's weed. అజ్మో ఖావఁతో ఖాస్సి జావఁ. వాము తింటే దగ్గు పోతుంది.

అజీర్తి /ajirti/ *n.* అజీర్ణం; indigestion; (ఇన్డైజెస్టిన్); अजीर्ण; बदहजमी. రాత్ ఖాదొజ్కొ ఖొరాకి అజీర్తి ఛఁ. రాత్రి తిన్న ఆహారం జీర్ణం కాలేదు.

అటకేతి ఛేనిజకో /aṭakāṭi chēnijako/ అజాగ్రత్తతో కూడిన; with carelessness; (విద్ కేర్లెస్నెస్).

అటక్ గొ /aṭak go/ *adj.* తట్టుకుంది; weathered; (వెదర్ఎడ్). ఘోగేమా థాన్ అటక్ గొ. గొంతులో అన్నం తట్టుకుంది.

అటకఁశేతి సరక్ /aṭakāṁṭi sarak/ *n.* జాగ్రత్తగా కదులు; move carefully; (మువ్ కేఫులీ).

అట్క /aṭka/ *v.* అమర్చు; to arrange; (టు అరేయ్చు); सजा; तैयार कर.

అట్కశేతి /aṭkaṭi/ *n.* జాగ్రత్త; care; (కేర్); सावधानी; चौकसी; जाग्रत; ध्यान. అట్కశేతి జాన్ ఆఁ జాగ్రత్తగా వెల్లి రా.

అట్కు /aṭku/ *n.* అటక; loft; (లోఫ్ట్); टाँड. విస్తానఁ అట్కూపర్ మేల్. వస్తువులను అటకపై పెట్టు.

అట్టగ్గొ /aṭṭaggo/ *adj.* చిక్కుకున్న; stuck; (స్టక్).

అట్టారఁ /aṭhāraṁ/ *num.* పద్దెనిమిది; eighteen; (ఏఘ్టాన్); अठारह. అయ్యప్ప దేవ్వేనఁ అట్టారఁ ఖప్తిరవఁ.

అయ్యప్ప గుడికి పద్దెనిమిది మెట్లు ఉన్నాయి.

అటాయేని /aṭāyēni/ *adj.* వినబడని; inaudible; (ఇనోడిబల్).

అటావజాఁ చాబ్ /aṭāvajūṁ cāb/ *n.* వినిపించేట్టు నములు; to make a noise while chewing; (టు మేయ్చి ఏయ్ నొఇన్ వైల్ చుఇట్). బటాణీ అటావజాఁ చాబ్. బటాణీ వినిపించేట్టు నములు.

అడ్కేర్ /aḍkēr/ *n.* ఒరగడం; lie back on to a support; (లై బెక్ ఒన్ టు ఏయ్ సపోట్).

అణాయి /aṇāyi/ చెమట పొక్కులు. ఊక్కో మారఁజన్న అణాయి వేజావఁ. చెమట వల్ల రాబోయే పొక్కులు.

అత్తజ్ /attaj/ *n.* ఇక్కడే; right here; (రైట్ హీయ్). అత్తజ్ ఘర్ ఖాందే. ఇక్కడే ఇల్లు కట్టాము.

అత్తర్ /attar/ సుగంధ ద్రవ్యం; scent; (సెంట్). అత్తర్ ఘమ్మొ గందావె. సుగంధ ద్రవ్యం సువాసన ఇస్తుంది.

అత్తర్ పత్తర్ కర్ /attar pattar kar/ గజబిజ చెయ్యి; do jumble; (డు జంబల్).

అత్తేతి /attēti/ *adv.* ఇక్కడ నుండి; from; (ఫ్రొమ్); से. అత్తేతి కన్న జాయే చి? ఇక్కడి నుండి ఎప్పుడు వెళతావు?

అత్తఁ /attaṁ/ *n.* ఇక్కడ; hereinafter; (హీరిన్ఆఫ్టర్); यहाँ; इधर. అత్తఁ చూఁ. ఇక్కడ ఉన్నాను.

అత్యాచార్ /atyācār/ *v.* అత్యాచారం; to assault; (టు అసౌల్ట్). అత్యాచార్ కరేర్ రాన్ ఖరావ్ కామ్. అత్యాచారం చేయడం చాలా చెడ్డ పని.

అత్రాకొని /atrākoni/ అంత కాదు; not that much; (నోట్ దిట్ మచ్). హమ్ దేర్ అత్రా కొని. మేమివ్వవలసింది అంత కాదు.

అదన్ /adan/ *n.* అదును; chance; (చాన్స్). అబ్బఁ కేరా దూనేర్ అదన్. ఇప్పుడు పొలం దున్నే అదును.

అదరక్ /adarak/ *n.* అల్లం; ginger; (జిన్జర్); अदरक. అదరక్ నఁ రతో నొంగాణ్ సవాద్ రేని. అల్లం వేయకుంటే కూర రుచిగా ఉండదు.

అదోడ్ /adōḍ/ *n.* అర్థం; meaning; (మీనింగ్); अर्थ; आधा. సాకీర్ అదోడ్ కఁ. ది యొక్క అవగతం చెప్పండి.

అదోడ్ ఛేనిజకో /adōḍ chēnijako/ *adj.* అర్థంలేని; meaningless; (మీనిజ్లేస్).

అదోడ్చజకో /adōḍcajako/ *adj.* • అవగతమైన; understood; (అండ్చుడ్). తు (అదోడ్చజకో వాత్ కఁ. నువ్వు అవగతమైన మాట చెప్పు. • తెలిసిన; known; (నోస్).

అదోయి /adōyi/ చెదలు.

అన్ కత్తా /an kaṭṭā/ అమాయకులు. కాయ మాలం ఛేనిజకో మనిక్కానఁ అన్ కత్తా కన్ కఁచఁ. ఏమి తెలియని వ్యక్తిని అమాయకులు అంటారు.

అంగడి /aṅgaḍi/ *n.* సంత; market; (మాకీట్); హాట్, హట్టి. అంగడినఁ జాన్ విస్త్రా లామా. సంతకు వెళ్ళి వస్తువులు తీసుకొని వద్దాము.

అన్యాయ /anyāyi/ *n.* అన్యాయం; injustice; (ఇన్జస్టిస్); అన్యాయ; అనీతి; बेइत्साफ़ी. తూ అన్యాయ కర్త్రోచి. నువ్వు అన్యాయం చేస్తున్నావు.

అంగ్ /aṅg/ *n.* అవయవాలు. అపణ్ జీవెమార్ అంగ్ ఆవ్ కామ్ కర్రెచఁ. మన దేహంతోని అవయవాలు బాగా పనిచేస్తున్నాయి.

అందాజొ /andājo/ బహుశా. ఏక చ్చారానఁ దీటోతో, అందాజొ ఊ ఆచ్చోజ్. ఒక పిల్ల వాన్ని తిలకించాను బహుశా అతను మంచోడే.

అందాజొ దేక్ /andājo dēk/ అంచనా చూసి; after estimate; (అప్ప్రెసిమేట్). ఘర్ భాందేర్ ఖరచేర్ అందాజొ దేక్. ఇల్లుకు అయ్యే ఖర్చు అంచనా చూడు.

అంగార్ /aṅgār/ *n.* • నిప్పు; fire; (ఫైఅర్); आग. అంగారేనఁ ర్పులఁతో బళఁచఁ. నిప్పును ముట్టుకుంటే కాలుతుంది.

• అగ్ని; अग्नि. అంగార్ రాన్ తాతో రఁచఁ. నిప్పు చాలా వేడిగా ఉంటుంది. • మంట; ज्वाला; लपट.

అంగార్ ఒలా /aṅgār olā/ మంట ఆర్పు; put out the fire; (పుట్ బెట్ ద ఫైఅర్).

అంగార్ ఘాల్ /aṅgār ghāl/ నిప్పు పెట్టు; lit the fire; (లిట్ ద ఫైఅర్). చూలేమా అంగార్ ఘాల్. పొయ్యితో నిప్పు పెట్టు.

అంటార్కిటిక ఖండం /aṅṭārkiṭika khaṇḍam/ అంటార్కిటికా ఖండం.

అంగారేతి /aṅgārēti/ నిప్పుతో.

అందారేమా /andārēmā/ *n.* చీకటితో; in the dark; (ఇన్ ద డాక్).

అంగారేర్ ఘావ్ /aṅgārēr ghāv/ *n.* నిప్పుగాయం; wound from burns; (హెండ్ ప్రొమ్ బంస్). అంగారేర్ ఘావ్ లాగఁతో ఒత్తఁ ఖాల్దిధ్వాళో వెజాచఁ. నిప్పు గాయం తగిలిన చోట చర్మం తెల్లగా అవుతుంది.

అంగారేరో పహాడ్ /aṅgārērō pahāḍ/ *n.* అగ్ని పర్వతాలు; volcano.

అందారొ /andāro/ • *adj.* మసక; haze; (హేస్); धुंधलापन; अस्पष्टता; मंद दृष्टि. వజాళో నయి రేనితో అందారొ వెజాచఁ. వెలుగు లేనట్టే మసక బారుతుంది.

• *n.* చీకటి; darkness; (డాక్నస్); अंधकार; अंधेरा. సారి ఘర్ అందారొ. ఇళ్ళంతా చీకటి.

అంకిత్ కర్ /aṅkit kar/ *v.* అంకితం చెయ్యి; to dedicate; (టు డెడికేట్). తార్ ఘర్ మార్ అంకిత్ కర్. నీ ఇల్లు అంకితం చెయ్యి.

అంచున్ గాంటేర్ /aṅcun gāṇṭēr/ *n.* అంచులు కుట్టడం; hemming; (హెమింగ్). మార్ సాడేర్ అంచున్ గాంటేర్ భూల్లి. నా చీర అంచులు కుట్టడం మరచి పోయాను.

అంగూర్ /aṅgūr/ *n.* ద్రాక్ష; grape; (గ్రేప్); अंगूर. మార్ వాసు అంగూర్ లాజో. నా కోసం ద్రాక్ష తీసుకురా.

అంగోళో /aṅgōḷo/ *n.* • సుడిగాలి; whirlwind; (వర్ల్విండ్). • దుమ్ము; dust; (డస్ట్); धूल.

• దుమ్ము మబ్బు; cloud of dust; (క్లౌడ్ ఒఫ్ డస్ట్).

అంగోళొ /aṅgōḷo/ *adj.* సుడి; whirlpool; (వర్ల్పూల్); बवंडर.

అనాడి /anāḍi/ *adj.* మొరటైన; rude; (రుడ్). అనాడి అపణ్ కఁజకో కామ్ కరేని. మోటైన వ్యక్తి మనం చెప్పిన పని చేయడు.

అనార్ /anār/ *n.* దానిమ్మ; pomegranate; (పొమగ్రెనట్); अनार. అనార్ ఫళ్ ఖావఁతో జీవేనఁ రాన్ ఆచ్చొ. దానిమ్మ పండు ఆరోగ్యానికి చాలా మంచిది.

అనియాయి /aniyāyi/ *adj.* అన్యాయం; unfair; (అన్ఫేర్).

అనుభవ్ ఛఃజకో /anubhav chaṁjakō/ అనుభవం గల; experienced; (ఇక్స్పియరీయండ్). అనుభవ్ ఛఃజకో ఆద్మీతి కుణ్ణి కామ్ కరాయే సారు. అనుభవం గల వ్యక్తితో ఏ పని అయిన చేయించ వచ్చు.

అవ్వేతి అపణ్ /apṇēti apan/ మనకు మనం; on our own; (ఒన్ ఔఅర్ ఒన్). అవ్వేతి అపణ్ బళన్ రేణు. మనకు మనం కలిసి ఉండాలి.

అవ్ణో /apṇo/ మనది; ours; (ఔఅన్). ఈ కామ్ అవ్ణో. ఈ పని మనది.

అబ్బ /abb/ ప్రస్తుతం; present; (ప్రసంట్). అబ్బ తూఁ మార్ సాత్ ఆజో. ప్రస్తుతం నువ్వు నాతో రా.

అబ్బేతి /abbēti/ ఇప్పటి నుండి; from now; (ప్రొమ్ నౌ). అబ్బేతి బడిన్ జో. ఇప్పటి నుండి బడికి వెళ్ళు.

అబ్బేసిజ్ /abbēsij/ adv. ఇటీవల; previously; (ప్రీవీయస్); హాల మే; आजकल. అబ్బేసిజ్ అమెరికా జాన్ ఆయో. ఇటీవల అమెరికా వెళ్ళి వచ్చాను.

అబ్బ /abbam/ n. • ప్రస్తుతం; present; (ప్రసంట్); प्रस्तुत (समय); अभी. అబ్బ కామ్ కర్తొకోని. ప్రస్తుతం పని చేయుట లేదు. • ఇప్పుడు; now; (నౌ); अब. అబ్బ మఁ గామ్ జారో. ఇప్పుడు నేనూ ఊరికి వెళ్తున్నాను....

అబాదిరేర్ /abādirēr/ n. ఆధారపడటం; depending; (డిపెండిజ్). ఎక్కిపరఁ ఏక్ అబాదిరేన్ బంచేర్ ఫేని. ఒకరి మీద మరొకరు ఆధారపడి బ్రతకగూడదు.

అబ్బాల్ /abhhāl/ adv. ఇప్పుడే; just; (జస్ట్); अभी. అబ్బాల్ ధాన్ ఖాదొ. ఇప్పుడే అన్నం తిన్నాను.

అంబాడీర్ భాజ్జి /ambāḍir bhājji/ n. గోంగూర; bassia; (బసియ); बीलु. అంబాడీర్ భాజ్జి ఖాట్ లాగఁవఁ. గోంగూర తొక్కు పుల్లగా ఉంటుంది.

అమల్ కర్ /amal kar/ అమలు పరచు; implement; (ఇంప్లిమెంట్). తూఁ ఆచ్చొ కామ్ అమల్ కర్లఁ. నీవు మంచి పనిని అమలు పరచుకో.

అమీర్ /amīr/ n. సంపన్నుడు; rich man; (రిచ్ మెన్); धनवान; अमीर.

అర్తా /arrā/ గది; room; (రుమ్). మన ఏక్ అర్తా ఛఁ. నాకు ఒక గది ఉంది.

అర్తానఁ ఖోళ్ /arrānaṁ khōl/ n. గది తెరువు; opening a cabinet; (ఒపనిజ్ ఏయ్ కెబినట్). అర్తానఁ ఖోళ్ న్ విస్తాబార్ కాడ్. సారుగును తెరిచి వస్తువులు బయటికి తీయండి.

అర్హత /arhata/ adj. అర్హతగల; qualified; (క్వొలిఫైడ్).

అల్మార్ /almār/ n. బీరువా; cabin; (కెబిన్); अलमारी.

లతోక్తా అల్మారేమా ఘూల్. బట్టలను బీరువాలో పెట్టు.

అళా /alā/ v. పదునుపెట్టు; sharpening; (షార్పెనింగ్); पै; धार तेज कर. యే ఛరీనఁ అళా. ఈ కత్తి పదును పెట్టు.

అవార్ /avār/ adj. మూర్ఖ; hysterical.

అస్మాన్ /asmān/ • adj. అత్యంతమైన; extreme; (ఇక్స్ట్రీమ్).

• adj. చాలా; many; too many; very; (మెని; టు మెని; వెరి); बहुत ही. ఓర్ థఁయి అస్మాన్ రపియా ఛఁ. వాని దగ్గర చాలా డబ్బు ఉంది. • adv. విరివిగా; big; (బిగ్); प्रचुरता से. హమేనఁ జాగ్ అస్మాన్ ఛఁ. మాకు భూమి విరివిగా ఉంది. • adj. ఎక్కువ; more; (మొర్); अधिक; ज्यादा; बहुत; తాతీన్ వాతేకరేర్ అస్మాన్ ఛఁ. నీతో మాట్లాడవలసినవి ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

అస్లి /asli/ • n. అసలు; actual; (ఎక్చుఅల్); सच; बिलकुल. వ్యాజ్ ఫేనిజ అస్లి దేనాక్. వడ్డీ లేకుండా అసలు ఇచ్చేయి.

• adj. ఖచ్చితమైన; exact; (ఇక్సెక్ట్). తూ అస్లి కామ్ కరీన్ కఁ. నీవు కచ్చితంగా పని చేస్తావా.

అస్సి /assi/ n. (85) ఎనభై; eighty; (ఏయ్టు).

ఆ

ఆ /ā/ v. రా; come; (కమ్).

ఆఖర్ /ākhar/ adj. • పూర్తి; final; (ఫైనల్); आखिरी. కామ్ ఆఖర్ వేగో. పని పూర్తి అయినది. • కడపటి; end; (ఎండ్); समाप्ति. ఆకరేర్ కామ్ పూరొకర్. కడపటి పని పూర్తి చెయ్యి.

ఆగ్ బూకరి /āg būkari/ v. రెచ్చిపోవడం; chafe; (చేఫ్). ఆగ్ బూకేరో ఖరావ్. రెచ్చిపోవడం చెడ్డది.

ఆగ్దియార్ నామ్ /āgdiyār nām/ మొదటి పేరు; first name; (ఫస్ట్ నేయ్). తాగ్ ఆగ్దియార్ నామ్ ఆచ్చొ రఁ. నీ మొదటి పేరు బాగుండె.

ఆవ్ /āc/ • adj. మంచి; good; (గోడ్); अच्छा (है); ठीक. తూ రాన్ ఆచ్చొ కామ్ కిదో. నువ్వు చాలా మంచి పని కానిచ్చావు. • ఉత్తమ; noble; (నోబల్); उत्तम; सज्जन; शरीफ आदमी. అబ్బేరో రాజ్ ఆచ్చొ గుణేవాళో. ఇప్పటి రాజు ఉత్తమమైన గుణము కలవాడు. • విశేషమైన; particular; (పటిక్యుల). తూ హమార్ వాసు ఆచ్చొ కామ్ కిదో. నువ్వు మాకోసం విశేషమైన పని కానిచ్చావు.

ఆచ్చివాతే /āccivātē/ మంచి మాటలు; good words; (గుడ్ వర్డ్స్). దాడి ఆచ్చి వాతే కర్నొ. రోజు మంచి మాటలు మాట్లాడాలి.